

КАКЪ ДА УРЕДИМЪ
ПРАЗДНИКА НА ЗАЛЕСЯВАНЕТО
ВЪ УЧИЛИЩАТА

„Който е насадил поне едно
дръвче, не е миналъ напраздно
живота си на земята“.

(Арабска пословица)

СЪСТАВИ:

Т. ЗАХАРИЕВЪ

(Горски инспекторъ)

ИЗДАВА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЛЕДЪЛИЕТО
И ДЪРЖАВНИТЪ ИМОТИ

ПРАЗНИКЪТ НА ЗАЛЕСЯВАНЕТО ВЪ УЧИЛИЩАТА

„Който е насадил поне едно
дървче, не е миналъ напраздно
живота си на земята“.

(Арабска пословица)

СЪСТАВИ:
Т. ЗАХАРИЕВЪ
(Горски инспекторъ)

ИЗДАВА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЛЕДЪЛИЕТО
И ДЪРЖАВНИТЪ ИМОТИ

ПРЕДГОВОРЪ

Въ първата книжка на „Популярна лесовъдска библиотека“, посвѣтана на „Праздника на залесяването въ училищата“, ние изтъкнахме значението на този празникъ, нуждата отъ неговото въвеждане въ нашитѣ училища и ролята, която той може да изиграе въ дѣлото на запазването, подобриенето и умножаването на горитѣ въ страната ни.

Примертъ на Сев. Американскитѣ Съединени Щати и нѣкои европейски държави, гдето това средство е изпитано и се практикува съ грамаденъ успехъ вече нѣколко десетилѣтия, самъ по себе си говори твърде много, както за правилното поставяне на въпроса, така и за възможния успехъ на това дѣло и у насъ. При все това, за пълния успехъ, а главно за правилната насока на това начинание у насъ, е нужно да се създадатъ редица условия, както въ работата на училищата въобще, така и специално около уредбата на „Праздника на залесяването“, безъ които условия и това начинание може да бжде постигнато отъ сжщата участъ, както всички подобни до сега — да прецѣфти, преди да е цѣфнало.

Успехътъ на всѣко дѣло зависи преди всичко и най-много отъ това, какъ то е усвоено и поставено отъ неговитѣ носители. Уреждането на „Праздника на залесяването“ въ нашитѣ училища, като нещо ново и недостатъчно известно у насъ, може да срещне твърде голѣми и фатални спънки още въ самото начало, поради липса на нуждната практическа и теоретическа подготовка, дори на всѣкаква идея за това, у ония, които ще трѣбва да бждатъ неговитѣ уредници и ръководители. Мнозина ще бждатъ въ правото си да се откажатъ отъ всѣкаква работа по уреждането на този празникъ само за това, че не ще знаятъ какъ и отъ где да започнатъ, други — защото ще имъ липсва нуждната увѣреностъ въ правилния изборъ и целесъобразностъ на собствения

начинъ на действие. Отъ друга страна, чуждия опитъ и еднообразието въ работата на повече мѣста, несъмнено ще допринесатъ твърде много, както за туряне на едно здраво начало, така и за по-лесното и резултатно организиране на това ново дѣло у насъ.

Водими отъ горнитѣ съображения и въ желанието си да улеснимъ лицата и учрежденията, на които се пада, или които биха се заели да работятъ и съдействуватъ за организирането на „Праздника на залесяването“ у насъ, въ настоящата втора книжка на „Популярна лесовѣдска библиотека“ ние предлагаме една програма, една схема за начина, по който би могълъ да се организира тоя праздникъ въ нашитѣ народни училища. Книжката е предназначена да служи като ръководство по уреждането на праздника, за да бжде той едно действително целесъобразно, широко и идейно поставено и резултатно мѣроприятие къмъ постигане на целитѣ и задачитѣ на тоя праздникъ. Идеята и голѣма часть отъ съдържанието ѝ сж заети отъ брошурата „Какъ устриватъ празници дровонасажденія въ школахъ“, съставена отъ А. Н. Меньшиковъ за сжщата цель въ Русия, г. Вятка, 1903 год.

Далечъ сме отъ мисълта да искаме, или да си припомнимъ правото, да дадемъ една пълна и окончателна форма, въ която ще трѣбва да се облече и развива въ бждаще това културно дѣло у насъ. Неговото съдържание, както и неговия успехъ, ще зависятъ напълно и единствено отъ деятелността, преданността и съревнованието на бждащитѣ негови носители и творители. Нашата задача е само тая: възъ основа на туй, що знаемъ за „Праздника на залесяването“ другаде, и имайки предъ видъ съответнитѣ условия на нашата действителность, да укажемъ, споредъ това което ни се вижда възможно и целесъобразно, какъ би могло да се тури началото на „Праздника на залесяването“ въ нашитѣ народни училища.

Предлаганото отъ насъ не е нито шаблонъ, нито всичко, що може да се предвиди и каже на тази тема. То е само една ядка, единъ зародишъ, отъ който ще има да се развива широко и всестранно, при сътрудничеството на всички любители и защитници на природата, великото и истинско културно дѣло на възстановяване цѣлостта и величието на българския лесъ и свързанитѣ съ него природни сили и блага, за щастието и сигурността на родината и бждащитѣ поколения.

Нѣкои отъ подробноститѣ, особено относително практическитѣ въпроси по устройството на праздника, може да се видятъ излишни, даже педантични. Обаче, нека се има предъ видъ, че книжката е предназначена, преди всичко, за ръководителитѣ на „Праздника на залесяването“ въ селата, гдето самия празникъ ще има по-голѣмо значение, отколкото въ градоветѣ. При ограниченитѣ срѣдства и време, съ които разполага учителтъ въ село, и най-дребнитѣ указания относително техническата страна на въпроса ще му бждатъ отъ особена полза: той ще има почти пълна програма и възможность за едно задоволително уреждане на „Праздника на залесяването“ въ кое да е селско училище. Личното пъкъ творчество и инициатива на ония, които притежаватъ повече въображение и умение, не само че не се ограничава, но ще намѣри твърде широко поле за работа.

Гр. София, януарий 1925 година.

Съставителтъ

17. гр. Стара-Загора — Старо-Загорското лесничество.
18. гр. Казанлък — Секцията за укрепяване пороищата и залесяване.
19. гр. Сливенъ — Сжцо.
20. гр. Вратца — Вратчанското лесничество.
21. с. Клисуря, Берковска околия — Клисурското ревирно лесничество.
22. гр. Плѣвень — Секцията за укрепяване пороищата и залесяването.
23. гр. Ловечъ — Ловешкото лесничество.
24. гр. Търново — Търновското лесничество.
25. гара Кръстець — Тръвненско ревирно лесничество.
26. гр. Севлиево — Севлиевското лесничество.
27. с. Ст. Орѣхово, Варненска околия — Лонгозкото ревирно лесничество.
28. гр. Горня Джумая — Горно Джумайско лесничество.
29. гр. Мехомия — Мехомийското лесничество.

2. Овощни Разсадници:

Въ гр. гр. София, Ихтиманъ, Кюстендилъ, Дупница, Пловдивъ, Панагюрище, Станимака, Стара Загора, Казанлъкъ, Чирпанъ, Ямболъ, с. Кортенъ (Сливенско), Вратца, Бѣлоградчинъ, Кула, Ломъ, Орѣхово, Никополъ, Б. Слатина, Плѣвень, Ловечъ, Троянъ, Търново, Горна-Орѣховица, Севлиево, Елена, Дръново, Тръвна, Варна, Провадия, с. Червена вода (Русенско), Русе, Пашмаклий, с. Св. Врачъ (Петричко).

СЪДЪРЖАНИЕ.

Стр.

Предговоръ

- 1. Кога да се урежда празника на залесяването.** — Защо трѣбва да се предпочита пролѣтътa? — Отъ какво ще зависи и какъ да се опредѣля точно деня за празника на залесяването. — Нуждата отъ редовно уреждане на празника всѣка година и въ всички училища
- 2. Възможно и полезно е сливането на празника на залесяването съ трудовата повинностъ въ училищата.** — Защо и какъ може да стане това сливане и каква ще бѣде ползата отъ него
- 3. Ржководство, уреждане и подпомагане на празника на залесяването.** — Кой трѣбва да ржководи и урежда празника на залесяването. — Отъ кжде и каква помощъ може да се очаква
- 4. Какъ може всѣки да се подготви за ржководителъ по залесяването.** — Нуждата отъ теоретическа и практическа подготовка. Где и какъ може да се добие
- 5. Какъ да се подготвятъ ученицитѣ за празника на залесяването.** — Нуждата отъ такова подготвяне и какъ може да се постигне чрезъ уреждане на екскурзии, задаване на писменни работи, четене на лекции и беседи, литературно-музикални забави и църковни проповѣди
- 6. Какъ да се създаде интересъ въ обществото къмъ празника на залесяването.** — Нуждата и ползата отъ създаване на такъвъ интересъ. — Кои срѣди и какво участие могатъ да взематъ въ уреждането и подпомагането на празника — Средства за популяризиране на празника: уреждане на литературно-музикални утра и вечеринки, беседи, народни четения, театрални представления, църковни проповѣди, чрезъ печата, уреждане на изложби
- 7. Какви средства сж нужни за уреждане на празника на залесяването и отъ кжде може да се взематъ.** — За какви работи именно ще сж нужни средства? — Отъ кжде може да се взематъ? — Какъвъ ще бѣде най-голѣмия разходъ — за направа на ограда и какъ да се намали

8. Какви подготвителни работи има да се извършват преди празника на залесяването. — Ограждане и планиране на мѣстото, което ще се залесява. — Подготвяне на мѣстото: изравняване, почистване и обработка на почвата. — Копане на дупките. — Набавяне на нужните орждия и инструменти. — Съставяне на програма за празника
9. Какъ да се устрои самия празникъ на залесяването. — Събиране и отвеждане на ученицитѣ на мѣстото за залесяване. — Декориране на мѣстото. — Отслужване на молебень и държане на речи преди започване на работата. — Разпредѣляне на ученицитѣ. — Изпълнение на самата работа по засаждането. — Най-необходимитѣ правила, които трѣбва да се знаятъ и спазватъ при саденето. — Завършване на празника. — Допълнителни работи следъ празника
10. Где могатъ да се извършатъ посажданията и залесяванията въ свръзка съ празника на залесяването. — На какви мѣста може да се извършва посаждането и залесяването. — Добиване съгласието на стопанитѣ. — Вземане участие въ лесокултурнитѣ работи, които се извършватъ отъ органитѣ на горската властъ.
11. Какви дървета да се садятъ и отъ где може да се взематъ. — Отъ какво ще зависи избора на дърветата и какви дървета да се садятъ въ разнитѣ случаи. — Отъ къде може да се получи и какъ да се иска нужния материалъ за садене. — Запазване на останалия непосаженъ материалъ.
12. Какво трѣбва да се прави за запазване и отгледване на дърветата следъ посаждането имъ. — Ограждане. — Поливане. — Плѣвене и прашене. — Кастрене, чистене, прорѣждане. — Кой да извършва тѣзи работи
13. Какво може да се направи за намаляване на разходитѣ и труда по устройството на последующитѣ празници на залесяването. — Предварително и постепенно ограждане на мѣстото. — Копане на дупките отъ самитѣ ученици. — Приготовляване на културния материалъ въ мѣстни училищни разсадници

Списъкъ на държавнитѣ горски и овощни разсадници